

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni av. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deložniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobijo se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi.

Z mesecem marcijem poteklo je naročnikom četrtnikom naročilo. Prosimo torej, naj se podvizajo nadalješnjo naročnino doposlati, da se jim dopošiljanje lista ne pretrga ali ustavi. List stane do 1. julija 65 kr., do 1. oktobra 1 fl. 30 kr. in do konca leta 1 gld. 90 kr. — Naročnina, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštnih nakaznicah.

Upravišтво.

O veliki noči.

Velika noč, srčno pozdravljena nam bodi! Vse se nje veseli. Otroci rodostni rajajo, ko napoči ta najlepši krščanski praznik, nebeško veselje njim delajo pomenljive šege in navade o veliki noči. Celó sivi starček s palico ob grobu svojih trudnih dnij se oživi in vesolja razsolzi, ko duhovnik slovesno zapojejo: aleluja! in zvonovi zopet ganljivo zaklenkajo, doneč tje v pomladni cvet in kras veselo alelujo.

Je-li pa naše veselje letos o veliki noči čisto in neskajeno? Bomo-li s posebnim pogumom in srčnostjo stopili s prerojeno naravo v novo letno dobo? Žal, nam Slovencem velikonočno veselje greni britka zavest, da vladajo povsod, kamorkoli se ozremo, več ali manj tužne razmere. Ni treba gledati na Francosko, ni na Laško, kjer je ljudstvo zbegano, ker so ga možje, celo v vladnih krogih, goljufali za strahovite svote; ne glejmo na Nemško, kjer se vbijajo z novo vojaško postavo, ki bo državi še povišala že itak neznosna bremena; ne glejmo na tužno Rusko — ostanimo pri Avstriji, naši Avstriji, za katero darujemo vsi radi kri in življenje! Kakšno veliko noč bomo imeli? Toliko, da smo se pred malimi leti otresli nemško-liberalne vlade, ki je ugonobila naš kmečki stan, steber avstrijske države, ki je skovala celo vrsto proticerkvenih postav, ki je s kruto pestjo v obraz bila slovanske narode. In zdaj? Že zopet dviga vkročeni zmaj svojo glavo, in kdo ve, koliko mesecev nas

še loči od časa, ko se povrnejo z vso silo prejšnji viharji?

Pogled po naši ožji slovenski domovini ne daje nam sladkih nad. V gmotnem oziru peša naše ljudstvo, od dne do dne grozovito. Blagostan, ki je še pred nekaj leti osrečeval naše prelepe doline in planine, je zginit, kakor poletna megla. Letine so vedno slabeje; davki in druga bremena vedno hujša; blago, še to, kar ga je, nima nobene cene — za Boga, kam pridemo? Naš zeleni spodnji Štajer bil je raj, ki je tudi drugam svoje bogate pridelke pošiljal; a zdaj še svojih ljudi ne more preživiti, saj smo videli, kako je truma za trumo hitela v nesrečno Ameriko in strahovati so jih morale nabasane puške in nasajeni bajoneti, da jih še več ni odšlo.

Ni-li to do solz žalostna resnica? — V narodnem oziru ni trohico boljše. Nemško uradovanje se šopiri, kakor prej; v šolah se potujčujejo naši otroci, kakor prej in če si hočemo priboriti kako slovensko šolico, ah koliko prošelj je treba, kako morajo rekurzi romati po Gradcu in Dunaju! Druga leta prinesli so nam naši poslanci za veliko noč vsaj kak boren piruh ali pisanko iz državnega zbora. Kaj pa prinesejo letos? Tako praznih rok še niso nikdar imeli. V državnem zboru še ni se nikdar toliko zlatega časa potratilo, kakor letos. Tedne in tedne so se strastno pričekali za češko državno pravo v neskončnih govorih, a kdo se je mnogo zmenil za narodno bedo! Resni glasovi naših poslancev so utihnili, kakor jek v temnem logu. Za stvar, ki je v zgodovini pokopana, toliko hrupa in trušča, za solze, ki se tisočerin udirajo po bledih in upalih obrazih, pa ni nikjer brige!

Pozdravljena velika noč! Kvisku srca! O predobrotna krščanska vera, ki nam o veliki noči dviga naše misli iz zemeljskih nadlog in jad! Kar nam ona podaje, to je najčistejše, najslajše veselje. Vidimo trpeti Kristusa Odrešenika. Svet ga biča, s trnjem krona, nevsmilno ga križa, slednjič ga pokoplje, menéč, da je za vselaj

čil njega in njegova dela. A čez tri dni ustane veličastno ter premaga svet, smrt in pekel in nikdar več ne bo ne trpel ne umrl. — Slovenci, trpljenje trpinči tudi nas. Valovi bučijo krog nas, preteč nam polom in pogubo. Toda nikar ne obupajmo! Divni pesnik je v proroškem duhu zaklical slovenskemu narodu: »Tvoj je ustajenja dan!« Nas čili in krepki narod je že prestal še hujše viharje. Premagal je grozne čase turškega roparstva, odbil je mogočne navale narodnih nasprotnikov, naš narod bo zmagonosno prestal tudi to sedanjo bedno dobo. Brez trpljenja ni zmage, brez zmage ni slave. V britkih dneh se bomo čistili in jačili, kakor zlato v ognju. Pomagajmo si sami in Bog nam bode pomagal, njegova milostna roka je z nami. V tem presladkem upanju na boljšo narodno veliko noč radujmo se tudi letos vesele aleluje! Ko bode donel po vesoljnem svetu pretresujoči glas, odmeval bo tudi v naših srcih: aleluja! In zakaj ne bi, saj vemo, čegar je »ustajenja dan!« Aleluja!

Goričljan.

Cerkvene zadeve.

† Martin Kolenko,

župnik v pokoju v Št. Martinu pri Vurbergu.

(Svojemu blagemu dobrotniku priobčil Fr. Muršič.)

(Konec.)

Resnica, blagi pokojnik bil je uzoren duhovnik. Akoravno mu je zibelka tekla v priprosti, pa pošten, jako čislani kmetski hiši, bil je vendar plemenit po duhu, plemenit po srcu. Njegov značaj je bil čist in blag, njegovo srce mehko, ljubeče in radodarno, lastnosti, ki mu jih je njegova dobra mati globoko vcepila v srce že v nežni mladosti. Njegovo geslo je bilo: »Vse za vero in domovino!« Tega se je do pičice držal ves čas svojega življenja. Kako goreče, kako vestno je opravljal svoje duhovne dolžnosti! Ko že ni mogel vsled mučne boleznj opravljati svojih molitev iz brevirja, videl si ga vedno in povsodi moliti sv. rožni venec; tudi po poti je vedno molil pobožni duhovnik.

Najbolj mu je grenila življenje njegova mučna in dolgoletna in neozdravljiva bolezen. Pa kako moško in potrpežljivo jo je prenašal, kakor pravi potrpežljivi Job! Ni tožil, ni bil nejevoljen, le tu pa tam je kedaj rekel: »Ej ti nevolja ti!« Žal besede pa ni bilo slišati iz njegovih ust. Koliko je pretrpel vsled te bolezni, si pač težko moremo predstavljati. Zato pa je tudi njegova krona v nebesih tem lepša, tem svetlejša. Vedno je mislil na smrt. Pa je bil tudi dobro pripravljen vsak trenotek. Ko se nekoč sprehajava ob pokopališču, poprašajo me ljubeznjivo ranjki gospod: »Veš-li, France, kje bi jaz bil najrajši pokopan?« »No, kje pa, gospod boter?« vprašam jih radovedno. »Tam doli na Ptujskem polju pri Sv. Marku, kjer sem bil nekdanj kaplan, ali pa v prijazni dolinici pri Sv. Martinu blizu Vurberga, kjer sem tudi služboval«, odgovorijo mi v milem glasu. »Zakaj pa ravno na teh krajih, ne pa n. pr. pri Sv. Marjeti niže Ptuj, v vaši rojstni župniji?« vprašam jih zopet. »Vidiš, ljubi France, zato, ker ravno na omenjenih krajih ljudje kaj pridno zahajajo na pokopališče molit za ranjce svoje«, odvrnejo mi. In res, ljubi Bog je spočil njegovo željo. Pokopan je v zaželeni zemlji pri Sv. Martinu blizu Vurberga. Verne ovčice bodo gotovo po-

gosto zahajale na grob njihovega nekdanjega dobrega pastirja.

Kakor je bil goreč duhovnik, tako tudi vrli Slovenec. Svoj materni jezik je ljubil, spoštoval, branil in zagovarjal vedno in povsod. V tem se je vestno ravnal po nepozabnem Slomškemu. Večkrat mi je rekel še kot dijaku: »Dragi moj, bodi veren katoličan in zvest Slovenec«, ter me tako navduševal k vročemu domoljubju.

Jako rad je imel dijake, še bolj pa bogoslovce ter prvim, kakor slednjim bil velikodušen dobrotnik. Še nekoliko dnij pred smrtjo obiskal nas je blagi dobrotnik v bogoslovju ter nam z veseljem pravil, da se mu zdravje boljša. Toliko bolj nas je tedaj zadela prežalostna novica: Martin Kolenko je umrl.

Za blagim ranjkim britko žaluje — ne, z njim se že raduje v nebesih njegova dobra mati, katera je umrla še isti dan, kakor sin — toraj ljubeča do smrti! Za njim žalujejo pobožne sestre in vsi njegovi sorodniki, prijatelji in znanci. Posebej pa še toži za njim Marjetska fara, ki je zopet izgubila domačinca-duhovnika, ko se ni pozabila britke zgube pokojnega Geč-a.

Tudi tvoj nekdanji šolarček, kateremu si bil vedno skrben oče, velik dobrotnik ves čas njegovega šolanja ter dober vodnik v vseh dušnih zadevah, plaka britko za teboj. V duhu klečim na Tvojem preranem grobu ter ti kličem hvaležnega srca v hladno zemljo, kjer počiva tvoje trudno telo:

V hladnem grobu sladko snivaj,
Brez trpljenja, brez ovir;
Pri Očetu večno živaj
Za plačilo dušni mir.

Še eno željo goji v srci do tebe, preblagi pokojnik, tvoj hvaležni bogoslovec: Izprosi mu pri Očetu vseh dobrot milosti, da srečno doseže svojo srčno željo.

Alojzija Kovač, vrlo slovensko dekle.

Vorlo v turnu klenka bron,
Surtno pesem — poje zvon;
Zalostno z glasovi temi
Potnika na zadnji poti spremi.

Le ta popotnik ni kak postaran mož, ki bi bil vtrujen odšel si po plačilo svojega dnevnega truda, niti priletna ženica, ki si je vsa vpehana v grobu želela počitka, marveč mlada, komaj šestnajstletna devica Alojzija Kovač, hči premožnih in občespoštovanih roditeljev Franca in Marije Kovač, veleposestnikov pri Sv. Antonu na Pohorji. Ker je to že šesto dete, katero sta trudoljubivi oče in skrbna mati spremila k večnemu počitku, — je lahko razumljivo, da je njima ter ostalim bratom in sestram odbijalo se to »klenkanje brona« ob ušesa, kakor plat zvona, naznanjajoč z ostrahujočim glasom požar. Nebeški vrtnar je presadil mlado in zalo cvetko iz pozemeljskega v svoj nebeški vrt; stariši so izgubili z njo podporo in veselje svoje starosti, bratje in sestre svojo ljubljeno sestro, prijateljice svojo blago vrstnico, naša cerkev svojo vrlo pevko in ti, »Slov. Gospodar«, svojo zvesto bralko, katera je, še živeč, večkrat prosila, da ji — kadar umre — postaviš v svojih predalih mali spomenik.

Ni namen teh vrstic opisovati podrobno leta njene mladosti, ker so ji tekla mirno v krogu njenih ljubečih starišev. Ni mnogo zahajala med svet, pa zato ni zanemarjala svojega izobraževanja, prebirajoč marljivo slovenske knjige in časopise, po katerih se je tudi v njenem nežnem srcu zgodaj vzbudila ljubezen do mile materinščine in z njo vred do naroda slovenskega. Prva njena dejanska služba Bogu v čast in faranom v veselje, bilo je petje v cerkvi, kateremu je posvetila mlade svoje moči. Zadnjič je pela v naši cerkvi na sveti božični praznik, a to tako ganljivo, tako navdušeno, da so

